

Administriranja z davčnimi olajšavami je še več

Novo olajšavo za zaposlovanje je tako rekoč nemogoče uveljaviti

Stane Petavs

stane.petavs@finance.si

Pri obdavčenju podjetij sta se lani spremenili le davčna olajšava za investicije in razvoj ter olajšava za zaposlovanje. Na kaj je treba paziti pri davčnem obračunu?

Družbe naj bodo previdne pri evidentiranju davčno nepriznanih odhodkov – posebej je treba paziti na omejitve pri davčnem priznavanju odhodkov iz naslova slabitev (terjatev in finančnih naložb) –, opozarja Dušan Jeraj iz podjetja Taxgroup davčno svetovanje.

Drugačna pravilnika

Pri obdavčitvi podjetij in dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti, se lani niso zgodile vratolomne spremembe, pravi predsednica Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije Simona Štravs (Verlag Dashöfer). Spremembe ZDDPO-2 in zakona o dohodnini (ZDoh-2) so zavezancem prinesle predvsem večjo davčno olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj ter novo olajšavo za zaposlovanje težko zaposljivih oseb. Spremenjena sta bila pravilnik o davčnem obračunu davka od dohodka pravnih oseb in pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

Na obdavčitev pravnih oseb in zasebnikov vpliva še kar nekaj sprememb drugih zakonov, denimo zakona o ekonomskih conah in zakona o davčnem postopku (ZDavP-

2C). Spremembe določajo kar nekaj novosti in omejitev, sočasno pa prinašajo celo nove pravice in ugodnosti davčnim zavezancem, meni Štravsova. Zakon o razvojni podpori pomurski regiji in uredba o merilih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud in olajšav pomurski regiji zavezancem iz pomurske regije urejata in na novo uveljavljata ugodnosti od 1. januarja 2010. »Žal se administriranje za uveljavljanje davčnih ugodnosti povečuje, kar predvsem pomeni oviro za manjša podjetja in zasebnike, ki navadno nimajo svojih ustreznih strokovnih služb.«

Novi obrazec in priloge

Obrazec davčnega obračuna je za leto 2010 nov za podjetja in tudi zasebnike. Nove so priloge, ki izhajajo iz predpisov o pomurski regiji, pri zasebnikih pa je treba poudariti dve novi prilogi zaradi statusnega preoblikovanja zasebnika, bodisi samostojnega podjetnika posameznika, organiziranega po zakonu o gospodarskih družbah, bodisi zasebnika, organiziranega po drugih zakonih (denimo odvetnika).

Pri samem obračunu je treba opozoriti na postopkovna določila iz zakona o davčnem postopku, ki se uporabljajo od 1. januarja 2010. Gre za določbe, kako morajo davčni zavezanci ravnati v posebnih primerih obdavčenja. Še posebej morajo biti pozorni zavezanci, ki so (bodo) imeli statusne spremembe pripojitve oziroma spojitve, razdelitve in oddelitve ali pa so začeli postop-

pek likvidacije ali stečaja.

Izkazovanje podatkov v davčnih obračunih s prilogami je kljub želji zavezancev po poenostavitvi in poenotenju s podatki o poročanju na AJPES tudi za leto 2010 žal še vedno v decimalni obliki – evrih s centi.

Olajšava za zaposlovanje

V olajšavo za zaposlovanje težko zaposljivih oseb so vključene osebe, stare do 26 in nad 55 let, ki so bile vsaj šest mesecev prijavljene na zavodu za zaposlovanje, ob dodatnem pogoju, da vsaj 24 mesecev prej niso bile zaposlene pri istem delodajalcu. Olajšavo lahko zavezanec koristi za prvi dve leti zaposlitve v višini 45 odstotkov plače novega zaposlenega, če ga je zaposlil za nedoločen čas in je v letu povečal skupno število zaposlenih.

Izhajajoč iz prakse, uveljavljanje te olajšave skoraj ni mogoče, ker davčni zavezanci zaradi v zakonih določenega pogoja »efektivnega povečanja zaposlenih« ta pogoj težko dosežejo in te olajšave, razen v izjemnih primerih, ne morejo koristiti, je prepričana Štravsova.

Zgornja omejitev

Pri investicijski olajšavi žal ni sprememb, čeprav v združenju davčnih svetovalcev razmišljajo, da omejeno koriščenje olajšave na največji letni znesek 30 tisoč evrov davčne osnove za pravne osebe (davka je največ v višini šest tisoč evrov) res ne more imeti kakšnega opaznega učinka na gospodarstvo. Zato predlagajo

takojšnjo odpravo največjega zneska davčne olajšave za investiranje pri pravnih osebah, saj zasebniki lahko uveljavljajo olajšavo v neomejeni nominalni višini (30 odstotkov investiranega zneska, vendar največ do višine davčne osnove).

Olajšave po zakonu o pomurski regiji se izključujejo z uveljavljanjem splošne olajšave za investiranje po ZDDPO-2 in ZDoh-2. Ker kombinacija državnih pomoči ni dovoljena, se uveljavljanje olajšave po zakonu o pomurski regiji izključuje z uveljavljanjem regijske olajšave za raziskave in razvoj. ●

OLAJŠAVE Podvojitve olajšave za raziskave in razvoj

Olajšave, ki vplivajo na davčno osnovo pri pravnih osebah in zasebnikih:

- ▶ olajšava za raziskave in razvoj – splošna (zviša se z 20 na 40 odstotkov),
- ▶ olajšava za investiranje,
- ▶ olajšava za zaposlovanje teže zaposljivih,
- ▶ olajšava za zaposlovanje invalidov,
- ▶ olajšava za zavezanca invalida (samo pri zasebnikih),
- ▶ olajšava za izvajanje praktičnega pouka,
- ▶ donacije,
- ▶ olajšava v pomurski regiji.

Bilance morajo oddati tudi nedelujoče družbe

Predložitev letnih poročil AJPES je možna le prek njegovega spletnega portala. »Poslovnim subjektom priporočamo, da z oddajo letnih poročil ne odlašajo na zadnje dni februarja oziroma marca,« pravi Marjan Širaj iz AJPES. Pri tem naj uporabijo kvalificirano digitalno potrdilo, saj je oddaja enostavnejša, za gospodarske družbe, zadruge in samostojne podjetnike, ki morajo letna poročila predložiti tudi za javno objavo, pa cenejša. Poslovni subjekti, ki lahko predložijo izjavo, da se podatki iz letnega poročila, predloženi za državno statistiko, lahko uporabijo tudi za javno objavo, naj to storijo. Med letošnjimi novostmi naj omenimo:

► Poslovni subjekti so doslej za podpisovanje letnih poročil lahko predložili obvestilo o uporabi kvalificiranih digitalnih potrdil za podpisovanje letnih poročil, če njihovo potrdilo ni bilo vpisano v evidenco digitalnih potrdil. AJPES je zaradi odprave papirnih obrazcev vpeljal sistem pooblastil za elektronsko podpisovanje podatkov.

► Osebne družbe in mali samostojni podjetniki, ustanovljeni v poslovnem letu, za katero se poroča, ki še niso začeli poslovati, so lahko doslej namesto letnega poročila predložili le izjavo na papirju, da še niso začeli poslovati. To ni več mogoče, saj morajo predložiti predpisane obrazce s samimi ničlami. **S. P.**